

Bylo to 10. května 1945 v 10 hodin dopoledne, kdy se na Pražském hradě objevily první dva tanky samostatné tankové brigády čs.armádního sboru v SSSR. Vojenské dějiny tuto událost nezaznamenaly, ale pro její aktéry, ppor.Karla Šeráka a Valerije Klabana, oba z Volyně, patří mezi nejvýznamnější okamžiky jejich života.

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

5/94
ročník 4

Rozpory a neshody v SČVP

Na schůzi předsednictva SČVP konané dne 7. 4. 1994 došlo opět k vážným rozporům, ke kritické a politováníhodné situaci s hrozbou rozpadu redakce schůze, ale i celého Sdružení. Rozhodli jsme se proto dít všem členům SČVP na vědomí zápis ze schůze:

Na jednání se dostavil Ing. J. Holman, i když již není členem předsednictva. Vzal se této funkce dobrovolně, ze zdravotních důvodů, což písemně oznámil ve Zpravodaji. Na schůzi přišel ze svého rozhodnutí, aniž byl pozván. Proč tak učinil, odpověděl, že se chce účastnit schůze jako pozorovatel, že můžeme jednat a on bude naslouchat.

To vyvolalo nejdříve údiv, dosud se totiž nik podobného nestalo, na schůzi předsednictva nebyli nikdy přítomni "pozorovatelé", vždy jen členové předsednictva. Pak došlo k živé, ostré, bouřlivé, často nekontrolované diskusi. Byla to nechtaná hádka, která dospěla do kritického stádia. Mnozí členové se začali připravovat na odchodu. Předsedovi se podařilo dokonce jednoho z nich vrátit již od dveří. Celý spor bylo však nutno řešit hlasováním. Stalo se tak poprvé v tříletém období konání schůzí předsednictva.

Z osmi přítomných pouze dva členové hlasovali pro přítomnost Ing. J. Holmana, když již je zde. Pošl Ing. J. Holman schůzi krajně nepříjemně. Situace se sice začala uklidňovat, schůze se podařilo zachránit, avšak členům předsednictva se nejevila tato krize jako jednoznačně vyřešená. Tato neobvyklá a nečekaná návštěva byla považována za vyvrcholení rozporů ve Sdružení. Předcházely jí tři dopisy Ing. J. Holmana, Ing. V. Petříčka a V. Polcevo. Dopis Ing. V. Petříčka byl dokonce vložěn jako otevřený do Zpravodaje, což je v rozporu se zákonem o listovním tajemství a v rozporu s příštujícím poštovním předpisem a navíc vložem tam bez vědomí vedoucího redakční rady a vydavatele. S jeho obsahem a formou rozeslání předsednictvo nesusobíhá. V dopisech, adresovaných předsedovi Sdružení, bylo kritizováno hlavně USnesení ústředního výboru, především schválení dokumentů předložených a vypracovaných členy předsednictva, což je nepřijatelné. Rozhodnutí UV netze kritizovat po jeho skončení. To je převážný postoj k UV a k předsednictvu!

Po zvážení hrozivé situace se předsednictvo rozhodlo vypracovat a vydat následující USNESENÍ PRO VŠECHNY ČLENY SDRUŽENÍ:

1. Skoncovat okamžitě se všemi spory, vzájemným obviňováním, presťnými a ambiciózními postoji s nedoloženými, nepravdivými přehášením, s povyšováním se nad zvolené orgány a přehášením jejich usnesení, nepřeháněním úkolů a povinností uložených předsednictvem a UV, nebo vyvolávajících z jejich funkce.

2. Na vždy uvedeně, ale i další, dopisy předseda

nedošle již vypracované a předsednictvu předložené odpovědi. Založí se ad acta (do archivu).

3. V případě porušení tohoto usnesení kýmkoliv a na jakékoliv úrovni předsednictvo UV okamžitě zvolí dočasněho ze všech funkcí v SČVP a navrhne, aby nebyl delegován na konferenci SČVP, která se uskuteční a posledním čtvrtletí 1994.

Takovéto rozhodnutí je předsednictvo oprávněno učinit v případě vzniku krizové situace ve Sdružení, a to na základě usnesení členů UV z roku 1993.

4. Předseda (jmenován vydavatelem) svolá co nejdříve - nejpozději do sedmi dnů - redakční radu, včetně redaktory Zpravodaje a společně s jejím vedoucím, R. Hlavčákem, okamžitě odstraní vážné nedostatky v redakční činnosti, včetně personálních změn.

5. Předsednictvo přijalo důraznou žádost Ing. V. Petříčka a uvolnilo ho z funkce vedoucího i člená ediční komise a zároveň vzalo na vědomí jeho opakovaně prohlášení na posledním UV a v otom dopise, že odejde do 2 měsíců z funkce člena předsednictva, když nebude splněna jeho podmínka, t. j. odstoupení prof. Dr. V. Duřky z funkce předsedy SČVP, a ta splněna nebyla. Stanovený časový limit byl překročen, Ing. V. Petříček přestal být tedy členem předsednictva. O této skutečnosti byl informován na schůzi předsednictva dne 18. 5. 1994.

Vážení krajané!
K takovému jednoznačnému a kategorickému usnesení jsme se odhodlali, opakujeme, jen pod hrozbou rozpadu našeho Sdružení. Jsme přesvědčeni, že jsme splnili všeobecně přijaté skoncovat se vzájemnými spory, nedoloženými, nechtujícím obviňováním, úsmí proslé předčí (čárů) za vším, co nás rozdělovalo, brázilo v práci a již se k němu nevracat. Naši snahou je zachovat Sdružení, začít konečně v klidu bez rozporů plnit všechny úkoly, které máme zakotveny v našich stanovách, usneseních UV a předsednictva. V tomto období je to především uchránění sepsání dějin volyňských Čechů a zorná příprava konference našeho Sdružení.

Věříme, že nepochybně a též podporíte naši snahu po zklidnění vzniklé situace na všech stupních SČVP. Přítomní členové předsednictva: V. Dubec, místopředseda, region Ostrava, V. Duřek, předseda, region Praha, J. Hlavčák, člen, region Praha, R. Hlavčák, místopředseda, region Karlovy Vary, V. Kuchyňka, člen, region Litoměřice, V. Landy, zástupce Čermaryňských krajanů, M. Pánková, členka, region Žatec, S. Tošner, hospodář, region Praha.

Nejřtímní: V. Bůžovský, člen, region Teplice, omulven, po přečtení zápisu s usnesením souhlasí. V. Petříček, člen, region Praha, neomulven již opakovaně.

Pro informaci dále uvádíme, že po jednání

schválení tohoto usnesení přistoupilo předsednictvo, se značným i více než dvouhodinovým zpožděním k provádění vlastního pracovního programu. Byla to pak délná, věcná práce s živou, tvrdou diskusí.

Projednali jsme především zvalou prezentaci výstavy "Osudy volyňských Čechů" v Praze a vlastní jerněná v Žateci, včetně 50 výročí vstupu volyňských Čechů do čs. vojska. Podřkovali jsme všem organizátorům těchto zdatých akcí. Přítomně M. Pánková jsme při jejím odchodu vřele zateskali.

Dále jsme vzali na vědomí informaci Ing. V. Landy o proběhnutí výroční schůzi čermaryňských krajanů v Praze. Hlavním jejich problémem je, přes veškeré úsilí, dosud nevyřešené občanské. Dále byla projednávána otázka jejich adrese, zastápnosti a jiné. Průběh celk, a možno říci vydatně, schůze je podrobněji publikován v tomto čísle Zpravodaje.

V dalším programovém bodě prof. Duřek informoval o ukončení recenzií odborného řízení a oponentůle druhé Šimkovy knihy "Volyňáci". Zprávy recenzentůl výměně kádně, být s četnými připomínkami. Předsednictvo uložilo prof. Duřkovi, aby na schůzi v červnu 1994 předložil konkrétní návrh na adici této knihy, včetně sepsání autorské a vydavatelé smlouvy. Poš prof. Duřek uvedl, že již nemůže zastávat dle klíčové funkce, tj. předsedu, tajemníka a navíc vedoucího původní historické komise předsednictva, především pořádně volyňských spory a pak zvalně, když je ještě zaměstnán na lékařské fakultě (Liprprava lékařské akce, publikuje a přednáší výsledky své odborné a vědecké práce na celostátních lékařských konferencích. Bylo to dosud možné jen v vypětím všech sil a při výpomoci sekretářky Sdružení. Ta však dle odpovědi k 31. 5. 1994 se zvaldovněná, ze její práce narůstá na 3-5 hodin denně, což neodpovídá (podle ní schválenému UV) hrubému platu - 1000 Kč měsíčně. Předsednictvo zvalilo personální situaci a zejména věk Iprárně kolem 72 let a zdravotní stav členů předsednictva a schválilo věcně - asi před 1/2 rokem - předložený návrh krajanů Havičků, aby při získání placení tajemníka, schopný, zkušený mladší člověk.

Pak Ing. Stanislav Tošner informoval předsednictvo Sdružení o otázkách hospodaření. Byl posouzen a schválen jeho návrh na založení vědní knihky na heso v České socialistické na 100 000 Kč s termínovým vkladem na jeden rok a to s 8% úrokem. Vyjádřil se též o stavu prodeje příležitostných obálek. Původně měla vzniknout ztráta z prodeje ve výši - 6 500 Kč. V ústřední přírhmové účtování tisku obálek i místo 20 500 Kč, ústředně 6 800 Kč. Po dokončení prodeje obálek vznikne čistý příjem 5 tis. Kč. Dosa je ve skladě u J. Holmana 3 300 obálek určených pro prodej v místech putovních

pokračování na straně 2

Informace z porady našich krajanů - repatriantů z Ukrajiny

Dne 26.3.1994 se v Praze uskutečnilo již - třetí pravidelné setkání členů komise repatriantů z Ukrajiny. Tajemníkem bylo J.Ornst seznámil přítomné se vším co komise vykonala v posledním období, s plánem práce na rok 1994 a vyhodnotil dotazníkovou a anketa sociální adaptace. Vliv důležitá byla podrobná a srdečná hostička předjednání otázka získání českého občanství krajanů od Černobylu, otázka kolem sociální adaptace, metody a činnosti práce komise a o návrzích na vylepšení této činnosti.

Zároveň bylo jednáno o možnostech co nejlépešího zapojení všech krajanů do vzájemných činností a sociální adaptaci a jejich zapojení do společnosti a prosazení zájmů krajanů, zdravotní problematiky týkající se pravidelného sledování zdravotního stavu krajanů, zejména jejich důd vzhledem k možným následkům z radioaktivního ozaření. Bylo konstatováno, že i přes věškeré úsilí, spojené se získáním českého občanství, učinila komise, za účinné účasti Sdružení snahu, aby v jejich možnostech bylo toto hodné, včetně jednání ve výběrech sněmovny, dopisů na řadu vládních činitelů a představitelů sněmovny zúčastněných na řešení této otázky, dopisů v nichž bylo podrobně, na mnoha stránkách objasněno proč usilujeme o občanství a jaký dopad má jeho nepřidělení. Byla uskutečněna řada příjmých jednání a zástupci všech ministrů, jenž se problematika týká.

Velkou společnou aktivitu v této otázce prověřila komise ve spolupráci s Ing.Brahou a jeho týmem z ministerstva hospodářství. Byla rozpuštěna velká kampaň v tisku, kde jsme spole s zástupci ministerstva hospodářství podrobili informování úspoke téměř všech pražských novin. Závěrem bylo zdůrazněno, že všem našim krajanům od Černobylu je líto, že zdárně organizované jako pro předstílené do věci předem, pří níž bylo tehdejší vidou i prezidentem již vykonáno vše pro zdat této akci, nakonec skončila, že se říci přímo haněbně. Silněné české občanství poskytnouti nebylo. V tímto pádě také nejsou poskytnuty ani žádné podmínky, které předešlé vyvíjaly z tohoto občanství. A je třeba zdůraznit, že ať se jakkoliv vykrucují někteří čeští poslanci sněmovny a zdůvodňují své počínání v podstatě zkreslenými argumenty, jedno zůstává jasné. Sněmovna zamítnutím poskytnutí občanství,

proti původnímu příslibu, tímto krokem fakticky tvrdě zasáhla do osudů krajanů od Černobylu. Jako by nebylo dost toho co již musli zažít v kotli černoobských tragédií. Byl tak zbaveni chuti k aktivnímu zapojení do života této země/části byla věsta a stále je naděje ji aktivizovat.

Nyní si všichni klademe stejnou otázku - komu takové počínání našich představitelů vládních a sněmovny prospěje - českému národu, této zemi, mezinárodnímu mínění o naší zemi? Komu? Nikomu. Jen snad několika lidem, kteří svými nepřávilovými informacemi odvíjí celý dění a bohužel se jim to povedlo. Ale ve jménu čeho ptáme se všichni. Proto využívám této příležitosti, abych jmenem našší komise poděkoval všem sloslovcím prostředkům, které tak vše, pravdě a pohotovost obšťaslovaly naši situaci, zasazovaly se o poskytnutí českého občanství krajanům, ale bohužel nebyly vyslyšeny. Žádný občan od těch, kterých se tyto články týkaly nevíce nebyl. A mne zejména trní, že se ve skutečnosti zastává cožá akce kolem sociální adaptace. Přípravu byli provedeny, návod jak na to, jak začít být vypracován a rozeslán do všech lokalit, a byla také přisílěna státní dotace na tuto akci.

Jesté ale není počátek. Obracím se na Vás krajané od Černobylu, abyste podnikli účinné kroky. Informacemi odvíjí celý dění a bohužel se jim to povedlo. Ale ve jménu čeho ptáme se všichni. Proto využívám této příležitosti, abych jmenem našší komise poděkoval všem sloslovcím prostředkům, které tak vše, pravdě a pohotovost obšťaslovaly naši situaci, zasazovaly se o poskytnutí českého občanství krajanům, ale bohužel nebyly vyslyšeny. Žádný občan od těch, kterých se tyto články týkaly nevíce nebyl. A mne zejména trní, že se ve skutečnosti zastává cožá akce kolem sociální adaptace. Přípravu byli provedeny, návod jak na to, jak začít být vypracován a rozeslán do všech lokalit, a byla také přisílěna státní dotace na tuto akci.

Ing.Václav Landa, člen komise repatriantů z Ukrajiny

Byli to nadšený nástup volynských ...

Unpřálo psát stletolet od těch historických dob, kdy jsme jako nadšená mládež nastupovali k jednotám 1.československých brigád, která přišla na Volyn z východu, aby zle zme českými osídlenými načerpalu novou krev a nový elán po třílých bojích u Sokolova a Kyjeva, kdy se za velkých obětí probíhala na západ. Ano, tapřve nástup 12 tisíc volynských Čechů mužů a žen, umožnil vznik 1.československého sboru v SSSR, který jako 16 tisícový bojový svaz se připravoval na osvobozovací boj na území Československa.

Je na místě zdůraznit právě ten nadšený systém volynských, jako spontánní projev vůle, padlých se svým dětem na osvobodovací sboř starosti, kterou jsme zánl se v vyprávění a v knize přeroběno vlast se na pomoc zahraničným Čechů spolárně. Byl to nástup, na který se naše obce a vesničky na Volyni po dobu mnoha měsíců připravovaly, neboť jejich občani věřili neočividně, že nastává československá válka poražena a tožili se sami na tomto boji podílet.

Nehledá se jen mldě, bláší se i títově ko tomu svých smů, otovore rodů a starych dělní, kteří zachovávali jen na starost svých družek a majných rodů. A v té době byla nástava v kraji zvlášť špatná, vše nikla ustupující německá armáda, ironia byla v pohybu, řídili banderovci, operovali zle sovětské partizány a probíhala mnohá i evakuace rodů z frontového pásma.

To nebyla mobilizace volynských Čechů, jak někdejší tvrdí, jak by řádi alespoň částečně význam tohoto nadšení snížil. Tak jak postoupila řada a postup Sovětské armády, jak byli osvobodiváni české obce, tak postupně přicházeli dobrovolníci v těchto oboc. A nepřicházeli s vojny rukama, ale přicházeli s koním a povozy plnými zásob potravy, kapey s hudebními nástroji, měl se svými zbraněmi, které si započali při banderovcím.

Abý se spojili s československým vojskem přecházeli dokonce frontu za pomoci sovětských partizánů, jak o tom svědčí nástup 237 občanů Kupčokova, obce Borobita, Ozarov, Baková a jiných, ještě předem, jakmile se situace na frontě umožnila, kupčokovci občané poslal pik.Sborovník zámny dopis, ve kterém žádají umožnění vstupu do 1.československé brigády. Na shromáždění všichni občané dopis podpsali a odeslali do Brna a dvacíti píš frontovou linii. Dvacítku tvořili Jaroslav Zidický, evangetický farář Jan Jelínka a Boh.Kučera - starosta obce. Po návratu dvacítky občané po rozložení a svými dětmi nadšeně nastupují s povozy a zásobami, s hudbou a zbraněmi na 80 km pochod do Lucka.

Kdeby byli v té době úřady, které by vyňasovaly mobilizaci a nástup do Sovětské armády. Vedle celé řady dětí nastupovali i mladí chlapci, kteří neměli požadovaný věk, přicházeli s kniž předovými komiksy. Přibíhám mldě byt 16 mlí Otko Holba a Josef Dobromyslý z Kupčokva. Bojovali v prvním slubu, bohužel, osud byl k nim nepřízniv. Obce lto mlde hrudové padl. Jejich nejbližší velitelé tyto mlde hochy, ještě dte, neuchránili před nejvyšší, smrti na boji.

Krásné o takovém případu vypráví básně "Dopis" od Jana Popelky a jeho básně "Sotava a kováčství", vydané Sdružením Čechů z Volyně. Šty v oděch se objeví i o bývalých spolubojovníky, kteří štou tyto krásné vesle, neboť vzpomínky je zanesou na te bezmarné dny k Varpachce, kde pohřbívali své nejmiláší kamarády, mnohdy i s krví zbroceným dopsem od mlátry.

Hlášil jsem se do československých jednotek s vědomím, že musíme splnit svou národní povinnost - pomoci získat Československou svobodu. Vldli jsme do čeho jsme, že nepřijeli je silný a ml dobrá zbraň. Boje byly líté. Bylo prošlo mnoho krve za naši svobodu. Volynští spolobně se zakarpatskými Rusy a Slovaky se zasoužili o tento stě. Po vlce se rozhodli zůstat v této zemi a dnes jsou zde pevně usazení a nedopusí, aby znovu někdo liktoval v našem území a vstati.

Část příspěvků přednesl pan Stanislav Tošanar dne 15.3.1994 v Žatci na shromáždění k 50. výročí nástupu volynských Čechů do československé armády.

dokolená za strany i výstav. Kromě toho bylo celkem 3 500 obálek použito na zabezpečení vlastní administrativy J.J.Hotman 2 500, S.Tošner 1 000 obálek.

Byly projednány předběžné výsledky kontroly revzní komise konané 24. 3. 1994. Hospodářské upozornil na pomatě vylepšování a prodeje knih vydávaných Sdružením. Je nutno stav a průběh prodeje knih dohlížet na dalším předsednictvu SCVP a požádat o Ing. V.Petička. Ing. Tošner informoval dále členy předsednictva o vyjádření spojených s putovní výstavou. Plánovaná částka pro tento účel v rozpočtu byla již vyčerpána, zbývá ještě menší finanční prostředky, které budou použity na zhotovení převážky beden, které stáží 42 319 Kč.

Půl předsednictva informoval členy předsednictva o stavu zjišťování persekce krajanů totalitním režimem na Volyni v SSSR a o reemigraci ČSRV. Zdůraznil, že dosud nemáme zjištěn její rozsah, jak co o mnohstvi postižených osob, tak co o charakteru persekce i doba vězení, velikost zabaveného majetku a podobně. Přes vyvíjenou snahu o přetřevní osobami, včetně jejich výzvy ve Zpravodaji, se dosud nepodařilo zjistit skutečný stav věcí. Jako výjimka se jeví předsednictvu pouze žatecký region, dle aktivit krajanů Větrovce. Vzhledem k takové situaci se předseda asi před plí rokem obrátil na krajanů Havlička s požadavkem, aby se jako člen předsednictva její řešení tohoto bolestného problému. Vzhledem k tomu, že Havliček se bohužel předchozího sdělení, že se vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže tohoto úkolu uvinit.

Předseda se proto obrátil na dalšího postiženého, tj. na místopředsedu V.Dubce, aby se on ujal řešení tohoto problému. Dubec tento úkol přijal. Předsednictvo mu pro úkolo, aby se spojil s krajanem Větrovcem z účelem vzájemné informace

a konkrétního zjištění nynějšího stavu. Výsledek předložil předsednictvu do konce června 1994 a navrhuje společný postup. Předseda si želí veškerou pomoc při řešení tohoto úkolu.

Další úkoly, např. Zahájení činnosti Ústřední volynské knihovny, byly z časových důvodů vylepšeny na další schůzi.

Usnesení a náplň jednání zapsal předseda a současně jednání SCVP a schválilo ho jednání celého předsednictva na schůzi dne 18.května 1994 a rozhodlo o jeho publikování ve Zpravodaji 6.5 v letošním roce.

Prof.MUDr.Vladimír Dufek
tajemník předsednictva SCVP

Výzva velvyslance Ukrajiny v České republice

Velvyslanec Ukrajiny v ČR Roman Marjanovič Lubkivský sdělil místopředsedovi Sdružení Václavu Dubcovi, že přichází Ukrajiny rozhodl o tom, aby všem, kdo bojující za osvobodění Ukrajiny od nacikobských okupantů bylo uděleno první vznamennání svobodného ukrajinského státi. Týká se to samozřejmě i Čechů z Volyně.

Velvyslanec prosí, aby se přimlátili Češi z Volyně, vojáci Svobody a Rudé armády, kteří na území Ukrajiny bojující.

Svá sdělení posíláte na adresu: Václav Dubec, Malá strana 38, 742 01 Suchbát. Ten je pan velvyslanec hromadně přejme. Uvedte své příjmení, jméno, data narození a místa, kde jste na Ukrajině bojující. Upozorněte, prosíme, necleny Sdružení.

D-H

Významná spisovatelka z Volyně

Volynská rodáčka **Marie Strýbová** byla spisovatelkou hlubokého čtu a opravdovostí, jakých se rodí málo. To je její jméno není zatím v širším literárním povědomí, způsobila nepříznivou okolnost jejich začátek: první její práce měly být - současné ve více národnostních - v roce 1968. Po tom, co její román i novela ztratily, aspoň prozatím, šanci na vydání, zbývalo Marii Strýbové už jen pár let života a málo síl bojovat za vlastní dílo. Jsme však přesvědčeni, že tento výjimečný talent získá i v budoucnu v literárním kontextu míst, do kterých má náležet. Uvěřejňujeme vzpomínku jednoho z jejích dvůrů.

Vzpomínám-li na svou maminku, paní Marii Strýbovou, pokážde se mi vybaví její otěče. Pán Josef Strýba, ze své Volyně narodil, stejně jako jeho žena Antonie. Byl člověk velmi inteligentní, muzikant, hrál na klavírnet a sám komponoval. Pokud má paměť šlábl, hrál až do své smrti. Zato "hospodářství" ho příliš ne bavilo, ale jako nejstarší syn byl nucen ujmout se po své svatbě zemědělního pole. Babička byla jeho pravým opakem, pole i dobytky byly jejími jedinými životy a byla schopná, zvláště v letech války, kdy muž s jejími dětmi, v kolektivě, pracovat v SSSR, obdělát je a obstarat sama. Byla to žena nejen krásná, ale nesmírně laskavá a citlivá. Starost o děti a pak o staré rodiče a vnoučata, jejího její starostí a dobrým duchem rodiny byla právě ona. Dědova

naprákntněnší ji nevydělála z míty, nahradila jí svou nesmírnou pracovitostí.

Marie se narodila v roce 1931 jako čtvrtá dítě Strýbových - a také jako první dcera. Po ní následovala jen nejmladší Vlasta (1933). Všechny děti měly rozličné umělecké sklony a zájmy, ale jen "tvrdohlavá Marie"; jak ji později říkali, si dokázala vyobyt v rodině respect a svou celestovostí i studium. Jako otčův mazáček měla usnadněnou i cestu ke studiu - i když po roce 1947, kdy se rodina stěhovala z Volyně do Čech, do broumovského kraje, obce Božanov, ležící na hranicích s Polskem, bylo jasné, že provádě bude znovu - hospodářství. Dvaadvacet hektarů a plné stáje dobytka, který si přivezl z Volyně, byl závazkem i pro dorůstající děti. Když se Marie rozhodla studovat na broumovském gymnáziu, vyprávěla, že její povinnosti bylo, ještě před vyučováním, podotý krávy a večeř samozřejmě také. Jinak rodina její zájmy respektovala a uvolňovala ji v ostatním, aby se mohla učít. Ležela při neustálé v rodině stáje následovaly další rozhodnutí: chtěla odejít do Prahy na Filozofickou fakultu, obor pedagogiky a ruského jazyka, její nejbližší už pro jazykové vybavení. V té době už začínala násilná kolektivizace, která sice Božanov postihla v plné šíři až v roce 1956, ale povinné dávky, odváděné státu (kontingenty), byly pro rodinu natolik tíživé,

že vydřovat doberu na studích bylo možné jen za cenu velkého ustrojení se. Peněz mnoho neměla, a tak do Prahy putovaly spíše babiččiny banky s potravinami a zbytek si matka musela odnářt sama konicemi. Už na škole začala psát, nejdříve básně, pak následovaly nesmělé prozaické pokusy. Ze všeho, co vyšlo, i z toho, co ještě zůstalo v rukopisech, je patrné, že mojí dítčívá a dospívání se u ní opakuje v podobě emocionální sily. Volyně a Broumov ji vydršťaly před očima - očima dítěte a dorůstající dívky. Ostatně i tyto její prózy jsou možná právě proto nepříjmově.

Další život neměla lehký. Byla často nemocná a vzhledem ke své precitlivosti vminala hůle než ostatní pokřivené doby. Nemoc jí také bránila mít stěle zaměstnání (po narození první dcery byla "pokusná" operována a následky - vyporovány žučník a tři čtvrtiny žaludku - nesla do posledních chvílí). Byli i šťastnější dny: v 60. letech publikovala v odborných časopisech, překládala z poštiny a v roce 1968 jí měla vyjít novela *Kojalka*, která nakonec nepřešla. Roku 1968 a matka se vydání neočekala. Rozmetání sazby knihy stěrou považovali za nevhodné, ji nakonec postoupili žánru. Zbytek života trávil psaním, ale s vědomím, že ji už nikdo nevidí. Ostatně měla pravdu. Sbírkou vybraných povídek "Nad rovinnou" vyšla až pár let po její smrti.

Miriam Lovensteinová

Jak jsme se seznámili s rodinou Olčičů zde v Čechách

Češi z obce Kvasilov po přestěhování v r.1947 do Čech se usadili na Zatecku. Tady se pěstováo hodné chmelce a oni chmel pěstovat uměli.

V roce 1953 se česal chmel jen ručně. V Libečských to tedy dosud studentů. Při vydávání večere, jeden z vedoucích, pan Ing.Šukla pravil: Tak jsem si dnes přečetl na památku padlých jmen: Jaroslav Olčík, již znám Vlároslava Olčík, a kterým jsem dříve učil na zemědělské škole, teď ale zase bydlí ve svém ústí v Řevnickově: Já překvapeně upřesnila, že jsem rodem Olčičová a ten Jaroslav byl můj bratraneč. Z vyprávění vím, že rodina Olčičova pocházela z Řevnickova, v o.Nové Stráseči. Pan Ing.Šukla se moc divil a brzy napsal svépmo kolegovi, že zde potká patrně jeho příbuznou z rodu Olčičů, kteří kdysi odjeli do Ruska. Krátce po sklízení chmelce nás Olčičů z Řevnice mile přivítali návštěvou.

Seznámili jsme se rychle, byli to inteligentní, slušní lidé v našich letech a jejich tři děti se s našimi velmi brzo skamarádily. V druhém hovoru při kávě jsme zjišťovali, že jejich příbuzní byli i naše přízeň a došli jsme k tomu, že jsme skutečně z jednoho rodu, ale z druhé větve. Nási rodiče při zájezdech na sokolské slavy se s nimi setkávali v Praze a občas si dovespřáli. S rodinou Olčičů z Řevnickova jsme se dlouho spřátelili a navštívivali se často. Vždyť cesta autem z Libeč do Řevnickova trvala půl hodiny. Vždy bylo u čem zajímavě vyprávět. Dozvěděla jsem se, že nás proteč byl vesnickým písmákem a jako rychtář vedl obecni kroniku. V této kronice obce Řevnickova, ležící na trase Karlovy Vary - Praha, je první zmínka o rodu Olčičů z roku 1828. V obci žedlo řádila v Čechách hrzná tyfoid epidémie. V době nemoci mnoho lidí. Na tuto nemoc zemřeli i rychtář Olčík s manželkou a zůstalo po nich pět malých dětí. V roce 1838 se na rychtě (obecni úřad) zjavili starosti o rodinu i statek tak, že doporučili nejstaršímu, Matějovi, kterému bylo 17 let, aby se oženil a staral se o sourozence a statek. Jednoho ze sourozenců, Jana, nechala rychta vyučit kovářem a postavili mu kovářnu, kde jako dobytek řemeslník žil potom se svou rodinou. Vesnický kovář byl velmi pokrokový občan, který si už v roce 1849 předplatil Národní listy a k němu si je občané ze širokého okolí chodili pročítat. Tam se také dozvěděli

o nabídce ruského cara o stěhování na Volyn, aby země zasídelné. Kovář Olčík dal vystudovat své tři syny v Praze. Získala je rovněž cesta do Ruska. Odjeli tam tři z bratrů, Josef, Václav a Václav a zakoupili si v Hlinsku pozemky. Jen nejmladší z bratrů, Václav, se tehdy vrátil, že chce dostudovat v Praze. Další se mu a byt to on, který se stal vádním radou a dožil se v Praze vysokého věku. Osudy bratři, kteří v Rusku zůstali, byly daleko horší a jejich potomci si vlastně cestu zpět do staré otčiny museli probírat jako příslušníci č.á armády až ve 2. světové válce.

Olga Kadavá, rod.Olčičová

Setkání po letech

Češi z Mirohroš se usadili převážně okrese Litoměřice a Louny, ale také na Moravě a jinde. Mnozí jsme se neviděli dlouhých 40 let. Až v jedné hlavě se zrodil nápad ...

V květnu roku 1983 brzy ráno zavazovali u nás telefon; když jsem řekla rozespalé "Prosim", ozvala se na druhém konci věšlá spoušáčka Helena Albrechtová-Křikavcová: "tá, tá všude". Přemýšlením rozhodla jsem se odělat star Mirohrošfák, za půl hodiny jsem u vás".

Netrpělivě jsem vyhlížela z okna, neviděla jsem Helenu 40 let, trochu se změnila, ale eáln a humor, to jí zůstalo. Zavolaly jsme ještě jednu spolužačku Ninu Meudunovu-Kohlíkovou a rozplyly velkou akci. Napsaly jsme povzdušný list s příležitostí slavných mějýchých dnů koná se 26.5. v Praze v Obecni domě setkání rodáků z Mirohrošfák po 40 letech. Těšíme se na Tvoji účast. Sraz v 10 hodin u Prašné brány.

A potom začalo velké telefonování, shánění adres a psaní na všechny strany. Pomohla evidence obcí, z čehož jsem stáfl jako solný sloup a pro čest jsem nevynechala. U Prašné brány čekal asi 80 členův zástup rodáků z Mirohrošfák. Přijeli z Brna, z Olomouce, ze Znojma. Bylo hodné vzpomínání, připítky a předsevětí. Také jsme si v prostorach Obecniho domu zatančili a zapívali.

Jak jsem později zjistila bylo to vůbec první setkání krajanů z Volyně. Od té doby jsme se sešli již mnohokrát, ale s první shůžka byla nejhezčí.

Milúše Dádková-Průšová

Z dopisů čtenářů ...

O svém dědečkovi, Josefu Zroutovi z Českých Novin na Volyně nám přeškránila Šárka Rybáková, rod.Zroutová ze Šumperka. ...Byla to osobnost, na níž ti starší z jeho krajanů jistě nazonapomeli, pokud jsou ovšem naživu. Pocházel z Trstevnice u Litomyšle (jeho rod u je známý už v roce 1654) a na Volyně přišel už v roce 1880. V Českých Novinách čteal listovnice a v změň i léte chodil pěšky až si km z Mýtnova. Také byl ponocným a den co den oznaoval troubením, že je půlnoc. Krom toho dělalv družbu na svatbách a svatebáryňny měl rozstřel i rozemřat. Na chudších svatbách - zcela bez omrdy - hrával na helkón.

V Čechách se narodil, v Čechách zemřel, ve věku 93 let (v roce 1968) ...

Pan Michal Poredejček nás, co se podlíme na vydání Zpravodaje, pozbužil pěknými slovy uznání. Velice mu za to děkujeme. Jsou chvíle, kdy slovíčko uznání moc potřebujeme.

Milé veršky pana Borise Stránského, v nichž vzpomíná na Zátěsi, vesnička za lesy' nám posílá pan Alexandr Houšek z Chomutova. Děkujeme.

Na Rovno, jeho nádrážka Šukla vzpomíná rovněž v řeči vázané pan Josef Havlíček. Oceňujeme upřímný ct, který dal i jeho básním popud.

Panu Miroslavu Benešovi z Brna děkujeme za hodnocení činnosti Dr.Edvarda Beneše v letech 1938-48. Otázku se zabývají její časopisy i knihy, z rámce účelu našeho Zpravodaje však vybočuje.

Ke svátku matek došly verše paní Olgy Kadavé z Libeč u Zátce. Jistě potěšily maminky v jejím blízkém okolí.

Pan J.V.Toman-Tomaněk z New Yorku USA nám poslal kopie svých dopisů prezidentovi Havlovi a Clintonovi, v nichž je seznamuje se svými názory na současnou politickou situaci a na uspořádání světa. Upozorňuje též na svou kroniku rodině obce Kupčova na Volyně, o jejíž knižní vydání má záměr: rád by se při té příležitosti sešel s krajanů z Kupčova. Přijede v dohledné době do ČR a doufá, že na společné besedě

Zprávy z regionů

Karlovarsko

Předpřáníznovní, poněkud slavnostnější beseda krajanů celého regionu, se bude konat dne 25.června t.r. v 9 hodin, v Domě společenské služby v K. Varech-Staré Rol. Zastávka městského autobusu č. 3 i autobusů mezinárodních se jmenuje "U rybníčku".

Z karlovarského regionu jeho vedoucí dává informace o návštěvě v krajanů představených z Malé Zubovstiny do Otlovi na Sokolovsku. Osobně s paní Vělavcem Slavíkem a Miroslavem Randou převzeli nové představeným něco potřebných věcí, ale ještě bez ohledu na to byli přijati s nebyvalou srdečností, pohostností vyloupenými českými kůly, patřícími k těm, že samovaru a kávou. Krajané jsou s bydlením vespolek spokojeni a s novými obkaly je spojen jen starosta Otlovi. Bylo nám uloženo pokoušet se touto cestou karlovarským důchodcům z kluba ve Staré Rol, kteří také přispějí podle svých možností.

Věra Pečková

Ostravsko

Organizační výbor celorepublikového srazu krajanů, který se koná v Suchbale n.O. dne 3.9.1994 pod názvem "Vojvůlská zabíjačka", oznamuje, že příslušníci na tento sraz příjímáme nepožádají do 15.7.1994. Záměre krajanů o dodržení termínu, protože stravu musíme objednat nejmeně dva měsíce předem. Na pozdráv došle příslušníci ji nebudeme moci zajistit.

Za ostravský region Dr. V. Samec, V. Dubec

Litoměřsko

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel v Litoměřicích společně s Obcí legionářskou pořádá dne 1.října 1994 celostátní setkání u příležitosti 50.výročí bojů u Duky spojených s tradičním litoměřickým posvícením. Příslušníci zasílají na korespondenční adresu, aby mohli zaslati stravování a příslušný sál. Každý účastník setkání, který si bude přát oběd, zaplatí při presenci 50 Kč. Zveme všechny krajané z Čech, Moravy a Slezska.

Za region Miroslav Dvořáková, Liška 59 412 01 Litoměřice

Vystava v Horšovském Týně

Půtvný výstava OSUDY ČECHŮ Z VOLYNĚ byla dne 18.května slavnostně zahájena v reprezentančních prostorách radnice v Horšovském Týně. Dle mimořádné pomůcky starosty města Ing.Jánského a pomoci členů domazliického regionu Sdružení vedeného Břetislavem Vokáčem, bude výstava přístupná veřejnosti ve vstupní hale radnice od 19.května do 12.července t.r. vždy v pondělí až čtvrtek od 8.00 do 15.00 hodin, v pátek, sobotu a v neděli od 9.00 do 17.00 hodin. Potom výstava popouje do okresního muzea v Tachově, kde bude přístupná veřejnosti v době prázdnin a v září.řínu si ji budete moci prohlédnout v Okresním muzeu v Sokolově. V současné době probíhají jednání s vedením dalších muzeí v západních Čechách o jejím umístění ve zbývajících měsících roku 1994. O místech a termínech v tomto a v příštím roce, kdy se výstava bude přesouvat ze západu na východ naše republiky, vás budeme informovat prostřednictvím Zpravodaje a pozděně.

Stanislav Slavík, Jiří Hofman

Kolik má Sdružení členů?

Tak byl nazván příspěvek v minulém čísle Zpravodaje, který doplujeme dalšími zajímavými údaji. K nejstarším členům Sdružení patří také paní Marie Vondráčková-Páždá z Ččovic, původem z Holovně české (96 let) a paní Anna Pospíšilová z Teplíc, původem ze Zelova (95 let).

Omlouváme se za nemilé přehlédnutí.

-f-

Naši jubilanti

Paní Věra Kosková z Jablonce n.Nisou, manželka fedilte české matiční školy ve Zdobunově na Volyni, pana Josefa Koska, se doživa dne 6.června t.r. 87 let. Hodně klid, spokojenosti a pevné zdraví do dalších let přeje jménem bývalých záků této školy

Jiřina Kačerová z Chomutova a Marie Pěnková ze Žatce

Naše krajan, paní Anna Kalivodová, roz. Bízovská ze Sobědruhu u Teplíc, původem z Ledechovky, se dne 28. března t.r. dožila 80 let. Klidně stáří a hodně pevné zdraví jí do dalších let přjí krajané.

Za teplický region Vladimír Pěšík

Dne 3.5.1994 se dožil náš krajan Jaromír Holátek z Vlachova, původem z Dorostáží, požehnaných 80 let. Do dalších let hodně zdraví a štěstí do života.

Za mohelnický region zřel Emilie Jarmarová

Naše krajan, Milada Dvořáková z K.Varů, původem z Mostčičky na Volyni, se dne 25.června t.r. dožije 70 let. Do dalších let přeje pevné zdraví a spokojenosti.

Za region K.Vary Věra Pečková

Naše krajan, Míla Červenková z Rakonikova, původem z Hučič české, se doživa v květnu t.r. 70 let. Pevné zdraví, životní pohodu a hodně elánu do dalších let jí přeje

Marie Baerová a Věra Pečková

V letošním měsíci květnu ostavili své sedmdesátiletý náš krajan z Prahy - Antonín Liška a Boris Zajíc. Krásné abrahámovy oslaviva naše máti paní Maruška Nečasová z Prahy. Jmenovitými jubilantům do dalších let přeje stáří zdraví, hodně elánu a životní pohodu. Za region Praha Irena Malinská

Smuteční oznámení

Dne 6.května 1994 zemřela v Brně ve věku 84 let zakladatelka Členka brněnské organizace, paní Marie Matějková, původem ze Strákovy u Dubna.

Za brněnský region Josef Kučera

Všem, kdo jste znali a věžili si ji pana Antonína Salara z Veletic u Žatce, původem z Mirohošovic české, významného sokolského činitele, příslušníka čs.armádního sboru, obětavě a nezištně hájícího zájmy volynských Čechů, oznamujeme, že zemřel dne 5.dubna 1994 ve věku 81 let. Uchoveme si jeho památku.

Dne 7.dubna t.r. zemřel po dlouhé těžké nemoci, ve věku nedožitých 67 let, člen našeho Sdružení pan Václav Jirkovský z Kačané, nar. v Rudce na Volyni.

Za chomutovský region Jiřina Kačerová

Oznamujeme vsem rodákům ze Sofíjky smutnou zprávu, že 24.dubna t.r. zemřela ve věku 65 let naše krajan, členka českého regionu, paní Milana Procházková roz. Línčnicková, bytem Švihov u Rakonikova. Na našem loňském setkání byla plna životního elánu a těšila se, že v červenci s námi navštíví Volyni a rodinou vísku. Odešla obětavě, občinně a zbožně žena.

Za chomutovský region Ludmila Měková roz.Prošková

Dne 28. března t.r. zemřel ve věku 40 let náš nemiláček člen, pan Josef Kubín, z Věštan u Teplíc. Narodil se v Čechách, ale velice si vážil rodičů svých rodičů na Volyni. Byl ochotný pomoci vždy a každému. Rodina Kubínova děkuje všem za účast na pohřbu a květinové dary.

Dne 14. dubna t.r. zemřel ve věku 68 let náš krajan, pan Vladimír Hnzdl z Proboštova u Teplíc původem z Ledechovky. Jako osmnáctiletý vstoupil do čs. sboru, se kterým přijel až do Teplíc. Rodina Hnzdlílova děkuje všem za účast na pohřbu a květinové dary.

Za teplický region Václav Bízovský

NEPŘEHLEDNĚTE!

V souvislosti s půtvný výstavou OSUDY ČECHŮ Z VOLYNĚ byla vydána v počtu 1000 kusů brožura HLAVY INFORMACE O ČESKÝH NA VOLYNI A OD ČERNOLYVŮ formou zvláštního vydání Zpravodaje. V současné době je již rozobrána a rozhodujeme se pro její dotisk. Záměre však proto, abyžsi vedoucí regionů sadili, vše požadavky řešoucí region proseme, aby nepožádali o dvou měsíce nahášíš cekový počet požadovaných výtisků. Nebudeme to chápat jako objektivně, ale jako pokládku pro stanovení vždy nákladu dotisku, informací zasleže na adresu: Jiří Hofman, Lounských B. 140 00 Praha 4.

Dary krajanů

Pro potřeby regionu Karlovy Vary

darovali po 50 Kč titto Češi z Malé Zubovstiny t.č. bytem v Otlovi-Hrádku, okres Sokolov. Tamara Slučarčuková, Ludmila Erpsová, Ludmila Soljaková, Eva Sochorová, Anna Erpsová, Věra Erpsová, Ludmila Vondráčková, Anna Tuňá, Dorotej Karáček, Vladimír Černý, Ludmila Rybová, Emilie Černá, Ludmila Václavová. Peněžní dar je určen na úhradu nákladů souvisejících se spoluprací mezi černobylskými krajané. Všem uvedeným dárcům za peněžní dary děkujeme a do dalších pohody ve vlasti jim přeje hodně spokojenosti a dobré pohody.

Za region Karlovy Vary Věra Pečková

Na litovský fond

U příležitosti 50. výročí hromadného vstupu volynských Čechů do zahraniční armády v SSSR uspořádala místní organizace ČSBS v Chotínově u Litoměřic sbírku, která vynesla 1000 Kč. Dále vnesla: Alenka Maroušková z Prahy 200 Kč, Věra Dolzálková z Litoměřic 200 Kč, manželé Hendrychovi z Litvínova 200 Kč, Nina a Rostislav Stehlikovi ze Senova u N.Újína 150 Kč, Mikuláš Liščinco z Petrova n.Des. 150 Kč, Anna Kopecká z Hlubocán u Yskova 150 Kč, Marie Šlapáková z Prahy 150 Kč, B.Nováková, A.Herzánová a S.Vonobradová z Hvíže 300 Kč, Pavla Melničková z Dobkovice u Dčína 100 Kč, Antonie Andělová ze Žatce 100 Kč, paní Ludvíková ze Zelče 100 Kč, Vlasta Vránová z Mimoně 100 Kč, Marie Vránová z Mimoně 100 Kč, Jiřina Želková ze Žatce 50 Kč, Cecilie Babourková z Nového Jičína 50 Kč, Eugenie Pečková z Ostr. Topolčany 50 Kč.

Na fond Sdružení

Ze sbírky na setkání krajanů okresu Šumperk v regionu Mohelnice 580 Kč, Nina a Rostislav Stehlikovi ze Senova u N.Újína 150 Kč, Naďa Kočnarová z Aše 100 Kč, Antonína Kleinová ze Žatce 100 Kč, Cecilie Babourková z N.Újína 50 Kč, Marie Polívková z Ostravy - Poruby 50 Kč, Jiří Volný z Pivně 50 Kč. Všem dárcům oběkujeme.

Upřesnění:

V seznamu dárců ve Zpravodaji č.3/1994 bylo podle výpisu z české spořitelny uvedeno: Kalvachová a Mláďa věnují 100 Kč. Správně mělo být: paní Kalvachová z Malé Cercove věnuje 100 Kč na litovský fond. Omlouváme se.

Prosíme znovu naše přítelky, aby dary zasílali poštovní poukázkou (běžčvno) typu C, jen dary uspořádá: Ing. Stanislav Tošner, na první baterie 5, 162 00 Praha 6. Nezasílajte je na jiné adresy a podle možnosti také ne na běžný účet Sdružení v české spořitelně (7054454-0180800), kde bývaly jména dárců zkomolená. Odpadne nebezpečí ztráty darů a zřehčí se celé řzení. Stanislav Tošner

Upozornění

Pokud v některém regionu zbývají neprodané knížky V.Šimka "U nás na Volyni", ohlaste to, prosím, na moji adresu. V jiných regionech je o n. zájem.

Václav Petříček, Malinová 19, 106 00 Praha 10

Také v Hrušvicích přežili svoji smrt

Jako mnoho jiných vesnic na Volyni tak i naše vesnice Hrušvice česká čítají asi 40 popisných čísel (a vejmů ukrajinskou částí to bylo asi 600 čísel), se dnem 6. prosince 1943 probudila do vědního mrazivého dne. Lidé neustále vnímali a šli po své každodenní práci. Hospodyně krmit a dojit krávy, hospodíři zase nakrmit a vyfytelcovat koně, když k nám přiběhla jedna ukrajinka a chtěla rodinnou část, co se stalo. Na nějakou řeč už nebyl čas, dvůr byl plný Němců a to vše vstříchni na ulici. Ukrajinka skočila ke kravám do žlabu a hnila na sebe slámu; tak se zachránila. My děti jsme ještě spaly. Němci nás vzbudili a museli jsme s rodiči ven na ulici, na rozcestí k budce. Tam nás seřadili do čtyřspůru a hnali nás jako dobytek do školy. Měli jsme svoji českou školu, ale oni nás hnali dle do asi jeden a půl kilometru vzdálené ukrajinské školy, která byla na kopcičku v ukrajinské vesnici. Pan Janko se synem z Martinovky, vzdálené 4 km od Hrušvice, toho osudného dne šel se synem snad na nákup přes Hrušvice do Rovna, Němci je chytili a museli s nimi také do školy. Němci nám vytvářeli ze své nečinnosti, že se nám nic nestane, že si jen chytí ořechové dřevo. Ve škole byli muži umístění vzhledu a ženy s dětmi také vzhled. Jaké vlivy bylo naše překvapení, když jsme viděli, že jsme obklopeni po zuby ozbrojenými německými vojáky, kteří na dvoře připravovali velké sudy s benzínem, a napojenými hadicemi směrem ke škole. U každého sudy s benzínem byl i kulomet připravený ke střelbě. Pan Václav Nosek nás nabádal, abychom až vojáci začnou střílet nebo nás budou chtít zapálit, vyvolokli okny ven a utkali jeji zrak. Němci se nikomu podává zachránit, jinak tedy vlastní zahynem. Vůly slyšet směrem ke městu a očím hořely na několika místech. Proce jsme drzezi ve škole a co se to vlastně stalo, jsme nevěděli. Bylo to nekonečné hodiny hrůzy s vědomím, co asi s námi bude.

Nale vesnice se nachází na hlavní silnici Rovno - Dubno. K naší vesnici patřila také Hrabina, Sereďni Háj a Omelantina. V Omelantíně bydlel starosta vesnice Hrušvice, pan Kočka, který, když se dověděl co se stalo začal se zajímat pro jenom my Češi jsme zavřeni ve škole, ale z Ukrajinců nikdo. Vlnični Ukrajinci byli schováni v lesích s koňmi a povozy, naloženými jen tím nejužitečnějším. Hodně jich bylo v lesích za mlynem. Tam je Němci našli a ti co měli zapřažené koně uželi dle do lesa a ti co vypřáhli a pustili koně na pastvu na to doplatili. Začal zmrázet, chytali a zapřahali koně do vozů, ořech však už nestačili. Říká se, že asi 200 lidí včetně žen a dětí bylo tam zabito. Štoholo několik chát - jedna ukrajinská žena uhotela i s dítětem v náručí. Ve škole si Němci vybralí muže od 20 do 50 let, naložili je na nákladní auto a zavazeli do Rovna. Tam je zavřeli do malé místnosti, kde museli jenom stát natačené jeden na druhého. Nás soused, Bohumil Moravec, od rána strachy úplně zedešvil. Druhý den k večeru je naložili zase na nákladní auto a zase je nemanževali. Ždalo se jim, že je vezou tam, co střežili židy, pak odbočili jízdu a měli poznaní, že jsou na dubenských silnicích a jedou s nimi z města ven. Tak je doveze až domů, do Hrušvice. Čtení, aby na ukrajinské vesnici chytali dobytek, prasata, drůbež; jenomže tam už nic neměli, všechno už předtím sami vychytali, tak je pustili domů. Když odváželi muže ze školy, tak jejich manželé křikly, aby šli domů a donesly jim teplo prádlo a oblečení a těm, co zůstali ve škole, řekli, aby každá žena donesla tři slepice nebo dvě kačeny nebo jednu husu, a že jim pak posílá manžela domů. Každá žena spěchala, aby donesla Němcům nějakou tu drůbež a tak si vykupila svého manžela. Pan starosta Kočka vzal to teplo prádlo, co ženy donesly, něco k tomu a jel do Rovna k veliteli našeho kraje Kochovi a prožil ho za nás k večeru. Mluvil o dodávkách, které řídá plamne a když nás pustil, dostanou prasata a býky navíc. Ten, po uvážení, vydal rozkaz, abychom byli propuštěni, že jsme nevinní. To už se schylovalo k večeru, když přijeli s rozkazem, že jsme volni a můžeme jít do svých domovů. Tak mohli být vyhlazena i naše vesnice Hrušvice česká. Zachránili by se jenom pár lidí, které Němci nechali doma. Moje babička Marie Pallová a druhá babička Pavlína Štárná hlídaly každá své malé vnoučce, tak je i s dětmi nechali doma. Bohouš Štárný se schoval mezi koně, tam ho Němci neměli. Ostatní lidé z vesnice byli ve škole a muži v Rovně. Stačilo jenom vydat rozkaz, aby zapálili školu - byl by veliký zárazk, kdyby to uskutečnili u Václava Kočky - druhý den několik důstojníků se vydilo u Jelitka a několik u Ukrajinky Kočky - možná to bylo ještě ten samý den. Němečtí vojáci jezdili po vakrajinské vesnici, chytali drůbež a ženy v Jelitka a Kočkům je musely skrbat a vařit. Václav Kočka byl křečej, šli vyptýky a Němci poslali balíky svým rodinám. Posílali to co naložili u Ukrajinců. Trvalo to mnoho dní než odjeli a my jsme se mohli opět volně dýchat.

Bylo mně tenkrát 15 roků a na moc věcí si dohře pamatují. Na to se nezdá zapomenout, co hrůzy jsme prožili v té škole - našli jsme, co nás asi čeká. Češi odpodlene se čekali na zprávu, kterou přiveze pošta z okresního města. Paal jsem též ženám, které ještě žijí a jejich manželé byli tenkrát v Rovně. Myslím si, že nejlíp budou vědět, jak to bylo a neměl jsem se. Imeňa těch mužů, co museli do Rovna, uvádím tak, jak mě to poslal jeden z nich. Byli to: Anton Havlíček, Josef Havlíček, Vladimír Válek, Vladimír Havlíček,

Anton Kočina, Václav Krutina, Bohumil Krutina, Vladimír Vřt, Emanuel Masopust, Vladimír Štárný, Josef Křtíček, Václav Malý, Bohumil Filt, Vladimír Janko z Martinovky (chytili ho v Hrušvicích), Václav Štárný, Václav Moravec, Václav Štárný, Vladimír Moravec, Josef Vřt, Josef Kočina, Emanuel Nosek, Josef Moravec, Vladimír Moravec, Bohumil Moravec, Václav Nosek, Vladimír Malý, Václav Macek, Josef Válek.

A ještě něco. Všecko to naše nestáší se stalo proto, že němečtí vojáci jeli do mlyna pro mouku a vedle na kopci panský dvůr pro seno. Ten Polák se jmenoval Naharbecki a mlyna mu tak patřili. Ukrajinská banda je přepadla, nikdo nevěděl, proč byli banderovci nebo dupa banditi, kteří se jim nevdávali. V ukrajinské části vesnice poblíž mlyna zabili asi pět Němců. Češi nevěděli, proto byli doma, ale Ukrajinci věděli, že bude lze, tak všichni utekli a schovali se v lesích.

Václav Pařík

Putování putovní výstavy - zastávka v Žatci

Až budete číst tyto řádky budou si putovní výstava OSUDY ČECHŮ Z VOLYNĚ prohlížet návštěvníci v Horšovském Týně. Ale o tom si můžeme přečíst na jiném místě. Nyní se vrátíme k vernisáži i vědním dnům výstavy v žateckém muzeu od 15. března do 1. května 1994.

Dne 15. března se konala slavnostní vernisáž, po níž následovala prohlávková výstava a zastávka krajana k 50.výročí vstupu Čechů z Volyně do čs.vychodní armády.

Vernisáž zahájil zastupující ředitel Regionálního muzea Karla Polánka v Žatci PhDr. Petr Holodáček. Pak promlouvali starosta města Žatec pan Ing. Jiří Fousek, který se vernisáží zúčastnil a vědním dnům výstavy pan Ing. Jindřich Němec, ředitel Národního muzea v Praze doc. RNDr. M. Štárný, DrSc. a předseda zástupců prof. MUDr. Vl. Dufek, CSc.

Kromě zásluh místních a okresních novin se za kancelář předseda republiky zúčastnila vernisáž PhDr. Helena Dluhořová, dále naše přítelkyně z ministerstva kultury PhDr. Magdalena Šimková, předsedavatel generálního štábu české armády plk. Ing. Jiří Abert, konzul Ruské federace v ČR, náměstky předseda vlády Fráňa Práhy, Dr. Darina Martinová, vědního člena Národního muzea v Praze doc. RNDr. M. Štárný, členka Sčr. Zastupitelka doc. Dr. Zdeňka Klauďková-Svobodová - dcera velitele 1. čs. armádního sboru v SSR a několik destek dalších členů Sčr. vlády.

Po zahájení vernisáže se stálo asi 280 krajana, ale spousta zhruba prohlédnu výstavu. Potom se přeměnili do vojenského klubu, kde se konalo zmlněné setkání k 50.výročí vstupu Čechů z Volyně do čs.vychodní armády. O průběhu setkání referoval předseda Sčr. v úvodním článku Zpravodaji 8/94.

Od 16. března nastaly pro výstavu vědní dny. Částečně o nich podává zvešedni kniha Procházka, do níž se zapalo na vernisáži 125 a dalších dních 80 návštěvníků, vědních Čechů z Volyně nebo jejich potomků. Kromě toho jsou zde zprávy od šesti tří základních škol, od jedenácti pedagogické školy v Ústí n.L. a od skupiny vojínů české armády. U většiny školních třídní paní učitelky poděkovaly za posnávky vzhled.

V zapsaných obáskách jednoznačně prevládá prosba k kladek hodnocení výstavy typu "připomněla nám naše mládež", ale i s křikm pohledem "dokumentace volyňsků minulost". Často zápisník odkazům není poděkováním návratům výstavy. Povzbuzující jsou zprávy českých rodin, často i tří generací, v nichž podpisy vnuček potvrzují, že jsou ještě školáci. Plk.v.v. Valentin Novák, poslední žijící volyňský letec z bitvy o Anglii, napsal vojensky prosbu a stručně: "Dovmám se, že výstava spůlná účel".

Nechyběl ovšem i kritický slovo. Jsou od dvou návštěvníků - studentů, zřejmě s vědním zájmem.

Miroslav Procházka mimo jiné píše: "...výstava je z informačního hlediska chudá ... Stačí si přečíst libovolné dílo doc. Dr. J. Váculika a je tam toho obsaženo mnohem více". Souhlasíme. Kniha a výstava nebo kniha i film na stejné téma mají rozdílné výrazové možnosti a nádl; i různou vypovídací schopnost.

Zajana Kopčková, studentka UJEP Ústí n.L. z katedry historie píše: "Výstava je velmi obecná, bylo by třeba vyzkoušet město Žatec - jeho hlavní reemigráční středisko, ale ... Výstava je obecná je pravda - jina v dané situaci, kdy je první a úvodní ani být nemůže. Úlohu Žatce v českých dějinách, včetně úlohy v konečné fázi dějin Čechů na Volyni jako mětiny, je jistě třeba zhodnotit a vhodné prezentovat veřejnosti. Je to spíše úkol pro regionální muzeum Karla Polánka v Žatci, k jehož splnění by Sčr. nemlo přispět jenom příměřením dnem.

Pracovnice Regionálního muzea vedly pečlivou evidenci návštěv, takže máme záznam, že v období od 15.3. do 1.5.94 výstava sleduje celkem 1075 osob. Podle prohlášení Dr. P. Holodáčka byla tato výstava i z hlediska návštěvnosti jednou z nejúspěšnějších za posledních 5 let.

Stanislav Slavík, Jiří Hofman

Na závěr Dr. St. Slavík za Národní muzeum a představitelé Sčr. dnů, zodpovídající za propágot putovní výstavy v Žatci děkují věm, kteří se o zrak výstavy na tento její zastavce zasloužili. Vznikl předpokládání patř Dr. Petru Holodáčkovi, který je synem spolojobojní volyňských Čechů a dříve let se věnuje archeologickému výzkumu Žatecka, za hluboký zájem a operativní řešení všech problémů, souvisejících s instalací a provozem putovní výstavy v Regionálním muzeu v Žatci. Jeho spolojobojníkům Jitce Kotaylové, Dušaně Víznerové a Jaroslavu Holštajnovi patří poděkování za nevidací péči, kterou vztávají a návštěvníkům věnování. J.H.

Kam poputuje naše výstava?

Na jímém místě sdílujeme, že putovní výstava OSUDY ČECHŮ Z VOLYNĚ bude od letošního 14. července do 20. září instalována v Okresním muzeu v Tachově a pak do konce října v Okresním muzeu v Sokolově. Pro orientaci všech, kteří ji chtějí navštívit sdíláme, že do konce roku 1994 bude instalována ještě v Mariánských Lázních a pak v Chomutově.

Pro rok 1995 je zajištěna její instalace postupně v těchto místech: Karlovy Vary, Litoměřice, Frýdlav v Čechách, Česká Lípa, Teplice, Jičín, Police n.M., Hradec Králové. V současné době připravujeme její putování po Moravě v roce 1996.

Po uzavření písemných dohod mezi Národním muzeem a jednotlivými pořádajícími institucemi, sdělíme ve Zpravodaji přesné termíny. Vedoucí příslušných regionů budou, v souladu s usnesením ÚV Sdružení o propagaci výstavy, přivítáni ke spolupráci výtáčními materiály a osobním jednáním. Členové Sdružení, kteří bydlí poblíž místa konání výstavy, najdou ve Zpravodaji naše písemné pozvánky.

Stanislav Slavík, Jiří Hojman

Dojmy z Olšanky

V květnu loňského roku, a příležitosti zájezdu k 50.výročí matiské tragédie na Volyni, jsem navštívil a mou rodnou vesnici Olšanku na východní Volyni. Dír přibuzným, kteří pro mě přijeli autem do Malina, jsem se mohla setkat se svými bratrance, sestřenicí a krajaney, kteří do ČSR nereemigrovali. Na tuto návštěvu jsem měla velmi málo času. Na Olšanku jsme přijeli v noci a druhý den odpoledne jsme se vraceli zpět do Rovna, kde jsme byli ubytováni. Vyprosil jsem si u přibuzných to, že si projdou Olšanku pěšky, auto jsem odmítla. Olšanka se hodně změnila výstavbou nových podniků a zařízení. Bohužel, moje mlá venice úplně ztratila krásný romantický ráz. Zmizela krásná zákoutí plná zeleně a hlavně, zmizela čistota a pořádek na ulicích. Olšanka je velká, neupravená venec se skládkou smetí a odpadků uprostřed. Marně mne upozorňovali na různé novoty, které tam dříve nebyly, máj dojem byl ořesný. Co se týče života obyvatel, bídu tam nádeje není vidět. Obě má bratrance pracují v státním podniku, jejich ženy prodávají v obchodech a doma mají velké záhony, dobytek a hodné drábečky. Moje sestřenice je v důchodu a doma má tožek, co bratrance. Musela jsem navštívit všechny své přibuzné a pravdě říkat, že se u všech projevily stopy s dobrým jidlem a pitím, byly tam ukrajinské vareniky, ruské palačinky a dobrý boršč. Bylo to do očej kontrastní mezi slušnou životní úrovní jednotlivých rodin a mezi celkovou neuspořádaností venec.

Věra Pelcová

CO Z TOHO BUDU MÍT?

Když z rozhodnutí obce se stal můj otec soltyssem u nás na Ládovce, automaticky jsem se já, jako syn, stal listoněm a tak jsem zároveň kolportoval krajanický časopis "Hlas Volyně". Při této příležitosti jsem poznal spoustu lidských povah a to, že jedni brali krajanskou soundělnost jako věc samozřejmou a nutnou pro udržování naší identity v cizině a druhí - i když jim bylo málo - jako nutné zlo. Prostě se stýdět za to, že jsou Čechi. Proč to plá? Protože i dnes se stává, že pokud se zepálá některého krajana proč není členem naší organizace tak chce vědět, jaký užitek z toho bude mít. A když tu řeknu že žádný, tak couvne. A u bych chtěl říci těm, co doust váhají, že se to zou sice není žádný hmotný, ale zato velký užitek mravní a to, že se stanou částí velké rodiny volyňských Čechů, za kterou se nemusíme stydět. Ano, za jméno Volyňák se nemusí nikdo stydět, protože česká Volyň, ta malá česká menšina, dala nejméně deset tisíc statečných bojovníků a čtyři tisíce těch, kteří polozili své životy na oltář země, kterou předtím nepoznali. To nám dává právo být hrdí na jméno Volyňák.

Václav Dubec

Vítáme nové členy

Vedoucí regionu Uničov, krajan Vladimír Romaněnko, nám sdělil, že jej v těchto dnech velmi mlá překvapil krajan z Medlova na Olomoucku, většina z nich působí v Ozezan Českých. Byli to pamětníci i jejich potomci, kteří se sešli, aby si zavzpomínali na sváj původní domov a při té příležitosti se 30 z nich rozhodlo založit vlastní krajanický region. Toto rozhodnutí okomentovali takto: "Tědíme se na okamžik až poprvé obdržíme sváj Zpravodaj".

Vítáme nové členy mezi námi a za hezká slova uzdnám jim z celého srdce děkueme.

Redakce

Jestě k odstoupení tajemníka Sdružení

Na poslední stránce Zpravodaje 10/93 je sdělení, že tajemník Sdružení končí dnem 1.12.93 s výkonem své funkce. Uvedeny jsou zdravotní důvody.

Skutečné důvody, které bývalý tajemník předem sdělil na schůzi předsednictva jsou tři, že každé jeho osobní jednání s předsedou Sdružení V. Duřkem bylo pro něj "zdraví".

Vyplyvalo to nejen z rozdílnosti chápání smyslu práce ve Sdružení a povahou obou jednáčích, ale především z toho, že předseda je nepřipnýný nádhvám (být sebeloběžným) osob, které nemú rád, nemuse skutečnou kritiku. Nebere v úvahu to, že jsme dobrovolnou organizací, v níž veškerý úspěch závisí na nadšení a obětavosti členů Sdružení a osob mimo Sdružení, které dovedou into nadšení pro naše cíle. Uplatní v praxi od "silý argumenta" a zavedl "argument silý", který je možná přijatelný pro organizace nezaložené na dobrovolnosti, ale přímo zshoubny pro náš. Snaží se "zavést pořádek" sak nevhodným způsobem, ale dělné členy odraduje od aktivní činnosti. Slovy zdánlivě usnadňuje jejich práci, ale skutečnost je opačná. Omlouvám se všem členům za to, že se smaze nedělat poště předsedovi jsem pravé důvody odchodu z funkce sdělil jen předsednictvu a nikoliv také ústřednímu výboru, případně vám, členům.

Předseda však způsob řízení (spíše velení) Sdružení nemúzní k lepšímu, zpěke k horšímu. Jedním z mnohých důkazů je dnešní úvodník. Veškeré snahy o vědné projednání problému s předsedou skončily neúspěchem pravé proto, že používá jen "argument silý". Proto jsem považoval za nezbytné, s velkou omlouvou vám, členům, požádat o zveřejnění této opravy.

Jiří Hojman

Sdělení

Předseda historické komise, Václav Peřtěk, byl do této funkce schválen ústředním výborem SČVP a proto i nadále shromažďuje podklady pro zpracování kronik českých obcí na Volyni.

Václav Peřtěk
Malinová 19, 106 00 Praha 10

Vážení krajané,

Již z úvodu Zpravodaje se vám dostalo informací, po jejichž přečtení si jižé každý z vás vzpomíná, že se ve Sdružení něco znepořádaného děje, něco s čím jste při vstupu do této dobrovolné organizace nepočítali. Domašním se tedy, že je povinností nás všech se k současné situaci ve Sdružení vyjádřit, především těch, kteří s nevědní obětavostí a zodpovědností pečovali o rozvoj krajanského hnutí, tj. vedoucí jednotlivých regionů, jejich spolupracovníci a členové ústředního výboru. Vážení krajané, obračím se na vás, abyste mi v nejkratší vám možné době sdělili, zda souhlasíte se zněním v úvodu Zpravodaje publikovaných závěrů ze schůze předsednictva dne 18.5.1994. Vaše připomínky, názory a návrhy zasílejte na adresu:

Václav Dubec, místopředseda Sdružení,
Malá Strana 38, 742 01 Suchbát n.O.

Milí čtenáři,

na první straně tohoto Zpravodaje jsou na příkaz předsednictva SČVP uvedeny materiály z jeho zasedání dne 18.5.1994. Doporučujeme vám, abyste si je velmi pečlivě přečetli a zvažili jejich skutečný smysl a hlavně dopad na celou naši krajanskou komunitu. Domašním se, že jde o ignorování principů demokracie našimi funkcionáři z předsednictva a jejich snahy vyloučit jakoukoliv možnost krajanů vyjádřit sváj názor na činní ve Sdružení (viz bod 2. usnesení - dopisy budou zakládány bez odpovědí do archivu), dále přísné postupy těch, kteří se "odváží" vznést jakékoliv připomínky k práci funkcionářů Sdružení (viz bod 3. usnesení) a jiné opravy "demokratické povely", které nerespektují naše přirozené krajané potřeby. Vzhledem k tomu, že se zněním uvedeného materiálu neouslohlasíte, nezbyvá nám než se v tomto čísle Zpravodaje s vámi rozloučit.

Irena Malinská a Václav Peřtěk
členové ÚV Sdružení a členové redakční rady,
Marie Kloučková, redaktorka

Upozornění!

Veškeré příspěvky do příštno Zpravodaje zasílejte již na adresu:
Redakce Hlaváček, Javorová 361, 360 17 K.Vary.

Redakce se čtenářům omlouvá, že z administrativních důvodů byl květnový Zpravodaj předvážen s malým množstvím.